

Nr 196

Av herr **Gerhard Nilsson** i Gävle **m. fl.**, *angående främjande av lärlingsutbildning hos hantverksmästare.*

Gjorda beräkningar visar att årskullarna i åldersgruppen 15—19 år 1955—1960 kommer att öka från ca 450 000 till 600 000 och det är antagligt att en stor del av dessa ökade ungdomskullar kommer att söka sig till den praktiska yrkesutbildningen. Rekryteringsbehovet inom sektorn hantverk och småindustri torde uppgå till ca 12 000 ungdomar per år. Yrkesskolor och verkstadsskolor av olika slag kan täcka en del av detta behov men långt ifrån hela. En stor del av utbildningen kommer nu och i framtiden att ankomma på de enskilda företagen.

Med hänsyn till det ansvar, som samhället alltmer åtager sig på utbildningsområdet och de allmänna fördelar, som är förknippade med en utbredd yrkesutbildning, kan det anses vara riktigt att samhället även svarar för viss del av de kostnader, som de enskilda företagen ådrager sig i samband med yrkesutbildningen. Bidragen för främjande av lärlingsutbildning hos hantverksmästare ligger i linje med detta samhällsåtagande. Det ligger i statens intresse att i dag föra en sparsam utgiftspolitik. På yrkesutbildningsområdet kan denna sparsamhetspolitik komma till uttryck genom åtgärder, som befrämjar den praktiska utbildningen på mästarverkstäder. De möjligheter, som står till buds att utnyttja den billigare form för praktisk yrkesutbildning, som bidragen till främjande av lärlingsutbildning hos hantverksmästare innebär, bör tillvaratagas i största möjliga utsträckning.

Beträffande lärlingsbidragen till hantverksmästare har kungl. överstyrelsen för yrkesutbildning bemyndigats att för budgetåret 1957/58 utdela bidrag för utbildning av högst 800 lärlingar. Bidragen utgår med 1 500 kronor för en fullständig minst 3-årig utbildning. Det kan dock noteras, att antalet inkomna ansökningar under senare år väsentligt överstigit antalet tillgängliga bidragsrum. Den 1 januari 1958 hade 528 bidragsrum tagits i anspråk och 285 ansökningar var på remiss eller under behandling, dvs. det sammanlagda antalet uppgick till mer än de 800 bidragsrum, som finnes till förfogande för innevarande budgetår. Detta betyder med andra ord att hantverksmästare, som inkommer med sina ansökningar efter den 1 januari i år, inte kan räkna med att för den lärlingsutbildning de redan startat nu få bidrag. Med hänsyn härtill har överstyrelsen föreslagit att antalet bidragsrum ej fastläses i förväg av riksdagen, utan att bemyndigande skulle utverkas för Kungl. Maj:t att för varje budgetår fastställa anslaget. I statsverkspropositionen för 1958/59 förordar departementschefen emellertid för

sin del ett bibehållande av hittillsvarande ordning, dock att antalet bidrag skall bestämmas till 900 — en med hänsyn till de växande ungdomskullarna ytterst blygsam höjning. Vi vill därför yrka på att antalet bidragsrum ökas. En analys av utbildningskostnaderna vid exempelvis en central verkstads-skola visar, att årskostnaden för yrkesutbildning där uppgår till 4 000 à 5 000 kronor. Det bidrag på 1 500 kronor för en fullständig minst 3-årig yrkesutbildning, som en hantverksmästare erhåller, torde därför ur samhällets synpunkt vara att betrakta som en fördelaktig kapitalplacering. Härvid bör även beaktas, att verkstadsskolornas kapacitet icke på långt när räcker till för det behov, som finns och kommer att finnas under de närmaste åren.

Med hänvisning till vad ovan sagts vill vi därför föreslå,

att riksdagen till främjande av lärlingsutbildning hos hantverksmästare för budgetåret 1958/59 anvisar ett förslagsanslag beräknat att täcka minst 1 100 bidrag i enlighet med den konstruktion, som föreslagits i statsverkspropositionen, bilaga 10: 25.

Stockholm den 24 januari 1958

N. Stenberg

Gunnar Engkvist

Gerh. Nilsson

i Gävle

Einar Gustafsson

i Kärby